

Väljaandja:	Keskkonnaminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-tervikekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	29.06.2013
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 26.06.2013, 16

Nõuded saasteainete sisalduse regulaarsele mõõtmisele jäätmepõletus- ja koospõletustehastest väljuvates gaasides ning heitvees¹

Vastu võetud 20.06.2013 nr 39

Määrus kehtestatakse [tööstusheite seaduse](#) § 104 lõike 3 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrus kehtestab nõuded jäätmepõletus- ja koospõletustehastest väljuvate gaaside ning heitvee saasteainete sisalduse regulaarsele mõõtmisele.

§ 2. Üldnõue mõõtmisele

Väljuvate gaaside ja heitvee saasteainete sisalduse määramiseks tehtavad mõõtmised peavad olema esinduslikud ning vastama tööstusheite seaduse § 104 lõikes 2 sätestatud nõuetele.

§ 3. Nõuded väljuvate gaaside saasteaine sisalduse mõõtmisele

(1) Jäätmepõletus- või koospõletustehasest väljuvates gaasides määratakse pidevalt järgmiste saasteainete sisaldus:

- 1) lämmastikoksiidid, juhul kui lämmastikoksiidide heite piirväärtused on kehtestatud;
- 2) süsinikoksiid;
- 3) tahkete osakeste üldsisaldus;
- 4) orgaanilise süsiniku üldsisaldus (*Total Organic Carbon* – edaspidi *TOC*);
- 5) vesinikkloriid;
- 6) vesinikfluoriid;
- 7) vääveldioksiid.

(2) Ööpäeva heite keskmiste piirväärtuste korral ei tohi saasteaine sisalduse üksiku mõõtmistulemuse 95%-lise usaldusvahemiku väärtused ületada tööstusheite seaduse § 100 lõike 1 alusel kehtestatud heite piirväärtuste järgmisi protsendimäärasid:

- 1) süsinikoksiid – 10%;
- 2) vääveldioksiid – 20%;
- 3) lämmastikdioksiid – 20%;
- 4) tahked osakesed, üldsisaldus – 30%;
- 5) TOC – 30%;
- 6) vesinikkloriid – 40%;
- 7) vesinikfluoriid – 40%.

(3) Kui käitaja tõendab, et vesinikkloriidi, vesinikfluoriidi ja vääveldioksiidi heide ei saa mingil juhul ületada nende saasteainete piirväärtusi, mis on kehtestatud tööstusheite seaduse § 100 lõike 1 alusel, võib nende saasteainete sisalduse pideva mõõtmise asemel määrata loas perioodiliste mõõtmiste tegemise kohustuse käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud ajakava kohaselt või regulaarseid mõõtmisi üldse mitte nõuda.

(4) Kui enne tööstusheite seaduse jõustumist kompleksloa alusel tegutsev käitaja, kelle jäätmepõletus- või koospõletustehas töötab nimivõimsusega alla kuue tonni jäätmeid tunnis, tõendab, et lämmastikoksiidi heite omadusi käsitlevate andmete, kasutatava tehnoloogia ja lämmastikoksiidide heite seire tulemuste põhjal ei saa lämmastikoksiidide heide mingil juhul ületada tööstusheite seaduse § 100 lõike 1 alusel kehtestatud piirväärtusi, võib loas nende saasteainete sisalduse pideva mõõtmise kohustuse asemel määrata perioodiliste mõõtmiste kohustuse käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud ajakava kohaselt.

(5) Kui käitaja tõendab, et vesinikkloriidi töödeldakse gaasipuhastusseadmes nii, et vastavalt puhastusseadme tehnilistele parameetritele on tööstusheite seaduse § 100 lõike 1 alusel kehtestatud vesinikkloriidi heite

piirväärtuse ületamine välistatud ja taotleb seire ulatuse vähendamist, võib loa andja väljuvates gaasides vesinikfluoriidi sisalduse pideva mõõtmise kohustuse asendada perioodilise mõõtmise kohustusega vastavalt käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud ajakavale.

(6) Vähemalt kaks korda aastas määrab käitaja raskmetallide, dioksiinide ja furaanide sisalduse väljuvates gaasides, kusjuures esimese 12 käitamiskuu jooksul tehakse mõõtmisi vähemalt iga kolme kuu järel.

(7) Loa andja võib loa määrata kohustuse teostada raskmetallide sisalduse mõõtmine iga kahe aasta järel ning dioksiinide ja furaanide mõõtmine kord aastas järgmistel juhtudel:

- 1) jäätmete põletamisel või koospõletamisel tekkiv heide on igal juhul väiksem kui 50% heite piirväärtusest, mis on kehtestatud tööstusheite seaduse § 100 lõike 1 alusel;
- 2) põletatavad või koospõletatavad tavajäätmed ei sobi ringlusse ning käitaja suudab asjakohaste jäätmete omadusi käsitleva teabe ja heiteseire andmete põhjal tõestada, et raskmetallide, dioksiinide ja furaanide sisaldus on igal juhul oluliselt väiksem tööstusheite seaduse § 100 lõike 1 alusel kehtestatud heite piirväärtustest.

(8) Pidevalt määratakse järgmisi käitamisparameetreid:

- 1) jäätmete põletamisel tekkiva gaasi temperatuuri kolde seina juures või kolde mõnes muus loa andja määratud punktis;
- 2) väljuvate gaaside hapnikusisaldust, rõhku, temperatuuri ja veeaurisisaldust. Veeaurisisaldust ei mõõdetata, kui väljuvate gaaside proov enne selle analüüsimist kuivatatakse.

(9) Jäätmete põletamisel tekkiva gaasi koldes viibeaega, samuti vähimat temperatuuri ja hapnikusisaldust mõõdab käitaja tehase kasutusse võtmisel ja ebasoodsate käitamistingimuste korral.

§ 4. Väljuvate gaaside saasteaine sisalduse mõõtmise tulemuste teisendamine

(1) Väljuvate gaaside saasteainesisalduse mõõtmise tulemused teisendab käitaja järgmistele tingimustele vastavaks:

- 1) tehasest väljuvate gaaside temperatuur 273,15 K, rõhk 101,3 kPa, hapniku sisaldus mahu järgi 11%, kuiv gaas;
- 2) vanaõli väljuvate gaaside temperatuur 273,15 K, rõhk 101,3 kPa, hapniku sisaldus mahu järgi 3%, kuiv gaas;
- 3) jäätmete põletamisel või koospõletamisel hapnikuga rikastatud keskkonnas teisendatakse mõõtmiste tulemused loa andja sätestatud hapnikusisaldusele vastavaks, võttes arvesse iga üksiku juhtumi korral rikastusastet ning muid tehnilisi parameetreid;
- 4) koospõletamisel viiakse mõõtmistulemused vastavusse hapniku üldsisaldusega, mis kohaldub asjaomasele jäätmepõletus- või koospõletustehasele tööstusheite seaduse § 100 lõike 1 alusel kehtestatud korras;
- 5) hapnikusisalduse mõõtmistulemused teisendatakse, kasutades käesoleva määruse lisa esitatud valemit.

(2) Kui ohtlikke jäätmeid käsitleva tehase väljuvates gaasides vähendatakse saasteainete sisaldust nende gaaside töötlemise abil, teisendatakse saasteainete sisalduse mõõtmistulemused vastavaks käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud hapnikusisaldusele üksnes siis, kui hapnikusisaldus, mida on mõõdetud samal ajavahemikul saasteainete sisaldusega, ületab lõike 1 punktis 1 nimetatud hapnikusisaldust.

§ 5. Heitvee saasteaine sisalduse mõõtmise nõuded

(1) Väljuvate gaaside puhastamisel tekkiva reovee käitlemise tulemusena tekkiva heitvee väljutamiskohas:

- 1) mõõdetakse pidevalt pH, temperatuuri ja vooluhulka;
- 2) määratakse heljuvaine sisaldus pistelises proovis või esinduslikus keskmistatud proovis, mida võetakse kord ööpäevas proportsionaalselt ööpäevase vooluhulgaga;
- 3) määratakse vähemalt kord kuus ööpäevase vooluhulgaga proportsionaalses keskmistatud proovis elavhõbeda, kaadmiumi, talliumi, arseeni, kroomi, plii, vase, nikli ja tsingi sisaldus;
- 4) mõõdetakse vähemalt kord kuue kuu jooksul ja esimese 12 käitamiskuu kestel vähemalt üks kord kolme kuu jooksul dioksiinide ja furaanide sisaldust.

(2) Väljuvate gaaside puhastamisel tekkiva reovee käitlemise tulemusena tekkiva heitvee saasteainete sisaldus määratakse tehase heitvee suubla väljalaskmekohas või ühiskanalisatsiooniga liitumise kohas.

(3) Kui väljuvate gaaside puhastamisel tekkivat reovett puhastatakse tehase ühises reoveepuhastis koos muu kohapeal tekkiva reoveega, mõõdab käitaja reovee saasteainete sisaldust:

- 1) väljuvate gaaside puhastamisel tekkivas reovees enne selle reovee suunamist ühisesse reoveepuhastisse;
- 2) muus reovees enne selle reovee suunamist ühisesse reoveepuhastisse;
- 3) kohas, kus reoveepuhasti heitvesi suublas lastakse, või ühiskanalisatsiooniga liitumise kohas.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul teeb käitaja massibilansi arvutused, et määrata kindlaks väljuvate gaaside puhastusveest tulenev reovee saasteainete sisaldus. Arvutused esitatakse loa andjale tema nõudmisel.

(5) Kui väljuvate gaaside puhastamisel tekkiva reovee käitlemise tulemusena tekkivat heitvett puhastatakse väljaspool tehast üksnes seda laadi reovee puhastamiseks mõeldud puhastusseadmes, määratakse saasteainete sisalduse vastavus tööstusheite seaduse § 102 lõike 3 alusel kehtestatud piirväärtustele puhastusseadmest väljuvas heitvees.

(6) Kui tehasevälises puhastusseadmes puhastatakse ka muud reovett, teeb käitaja käesoleva paragrahvi lõigete 3 ja 4 kohased mõõtmised ja massibilansi arvutused, et kindlaks määrata väljuvate gaaside puhastusveest tulenev reovee saasteainete sisaldus. Arvutused esitatakse loa andjale tema nõudmisel.

§ 6. Heljuvaine sisalduse mõõtmine

Heljuvaine sisaldus mõõdetakse vastavalt Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2012. a määrusele nr 99 „Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, heit- ja sademevee reostusnäitajate piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed”.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll – uuesti sõnastatud – ELT L 334, 17.12.2010, lk 17–119).

Keit Pentus-Rosimannus
Minister

Rita Annus
Kantsler

[Lisa](#) Hapnikusisalduse teisendamine saasteaine sisalduse arvutamisel

Keskkonnaministri 20.06.2013. a määrus nr 39
„Nõuded saasteainete sisalduse regulaarsele
mõõtmisele jäätme põletus- ja koospõletustehaste
väljuvates gaasides ning heitvees”
Lisa

HAPNIKUSISALDUSE TEISENDAMINE SAASTEAINESISALDUSE ARVUTAMISEL

Saasteaine sisalduse arvutamisel teisendatakse hapnikusisaldus normikohasele hapnikusisaldusele (protsentides), kasutades järgmist valemit:

$$E_S = [(21 - O_S)/(21 - O_M)] \times E_M,$$

kus:

E_S – arvutatud saasteainesisaldus juhul, kui hapnikusisaldus protsentides on normikohane;

E_M – mõõdetud saasteainesisaldus;

O_S – normikohane hapnikusisaldus;

O_M – mõõdetud hapnikusisaldus.